

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Hans Van Loo, dierenarts op de Buitenpraktijk van de Universiteit Gent in Merelbeke, en Jan Dijkhuizen van De Graafschap dierenartsen uit Vorden wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Slecht drinkwater oorzaak van diarree

Na de operatie van een melkkoe moest ik van de melkveehouder nog even naar een ander probleem kijken. De veehouder liet me stralende kalveren zien in een groot strohok met drinkautomaat. Vervolgens nam hij me mee naar een andere schuur, waar de gespeende kalveren op roosters en ligboxen als echte herkauwers verder moesten groeien.

'Hier krijgen ze standaard diarree', was de klacht van de veehouder. Ik dacht meteen aan coccidiose. Maar na flink doorvragen bleek dat de veehouder alle mogelijke behandelingen, voorzorgsmaatregelen en rantsoenaanpassingen al had geprobeerd. De kalveren bleven diarree krijgen en kregen daarbij ook een gevoelige tik in de ontwikkeling.

Toch nam ik nog een mestmonster mee voor onderzoek op coccidiose. Daarnaast besloot ik om ook het drinkwater te onderzoeken. Ik zoog een beetje water op uit het drinkbakje voor bacteriologisch onderzoek, want één ding was in al die tijd nooit veranderd: het drinkwater. Ik stelde de veehouder voor om – bij wijze van test – bij het volgende groepje kalveren alleen leidingwater uit een emmer te verstrekken. Deze kalveren kregen inderdaad geen diarree. De leiding van dertig jaar oud werd alras vervangen. Op die manier trad geen diarree meer op en verbeterde de groei en ontwikkeling van het jongvee.

De medische term **schoon drinkwater**

Het belang van schoon drinkwater wordt nogal eens onderschat. Het langdurig verstrekken van water met een matige of slechte kwaliteit heeft een negatieve invloed op de gezondheid van koeien en kalveren.

Kalveren zijn gevoelig voor slecht drinkwater. In bovenstaand geval kwam de verontreiniging door een biofilm die zich in de waterleiding had ontwikkeld. Een biofilm is een laag micro-organismen die is omgeven door zelfgeproduceerd slijm en zo is vastgehecht aan een oppervlak.

In de kwetsbare periode na spenen en een verplaatsing naar een andere plek zijn de kalveren gevoelig voor dit soort verontreinigin-

gen. Het water op deze locatie was bacteriologisch verontreinigd en bevatte waarschijnlijk nog andere narigheid die niet te kweken en bijgevolg niet te onderzoeken was.

De onderzochte poep bevatte geen noemenswaardige aantallen coccidiën. Of water de bron is van narigheid is makkelijk te testen door een tijd alleen schoon leidingwater te verstrekken en te kijken of verbetering optreedt.

De veehouder in bovenstaand geval gaf eerst schoon leidingwater aan een groep kalveren. Hij zag het vermoeden van slecht leidingwater bevestigd door de kalveren na enige tijd weer uit het drinkbakje te laten drinken. Diarree was het gevolg.